

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४९
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

नव वर्ष २०७३ साल तथा १९औं राष्ट्रिय चिया दिवसको उपलक्ष्यमा हार्दिक मंगलमय शुभकामना

चिया खेतीमा बैशाख
महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नर्सरी
  - वलोनल: तराईमा कटिङ्ग तयारी भए रोपण गर्ने । आवश्यकतानुसार सिंचाई गर्ने । नर्सरीको विरुवामा हार्डेनिङ गर्ने ।
  - बीउ: अन्त्यतिर हरियो मलको वाली काट्ने ।
  - छहारी: रोग किरा नियन्त्रणमा राखी आवश्यकता अनुसार सिंचाई गर्ने ।
- रोपण
  - चिया: माटोमा पर्याप्त चिस्थान भए रोपण तथा पुनः रोपण कार्य चालु गर्ने ।
  - छहारी: रोपण कार्य चालु गर्ने ।
  - काँटछाँट: आवश्यकता हेरी मुल अगुवा हाँगा हटाउने ।
- मलखाद
  - नर्सरी: विरुवाहरु नबढेको देखिएमा स्प्रेद्वारा खाद्य तत्वको प्रयोग गर्ने ।
  - विकासशील विरुवा: चिस्थान भएमा विकासशील विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने । कम्पोस्ट/गोठेमलको प्रयोग गर्ने ।
  - विकसित विरुवा: मध्य कटाई पारेको क्षेत्र छाडी अन्य क्षेत्रमा रसायनिक मलको प्रयोग पुरा गर्ने ।
  - पती टिपाई: काँटछाँट नगरिएको क्षेत्र तथा हल्का छाँटिको या बाँधी हटाई कडा पती टिपाई गर्ने । टेबल (टिपाईको सतह) मिलाएर राख्ने । टिपाई चालु राख्ने ।
  - हरियो मल: रोपण पुरा गर्ने । विकासशील चियाको विरुवामा छाँयाको लागि रोपण गरिएको हरियो मलको विरुवालाई आवश्यकता अनुसार छाँट्ने ।
  - मलचिङ्ग: नयाँ रोपण गरिएको विरुवामा छहारी सिंचाई व्यवस्था तथा मलचिङ्ग गर्ने ।
  - निकास नाला: निकास नाला थुनिएका वा भ्रष्टाचार जम्मा भएको भए सफा राख्ने । निकास नाला आवश्यकता अनुसार सफा राख्ने ।
  - भ्रष्टाचार नियन्त्रण
    - रसायनद्वारा: भ्रष्टाचार नाषक विषादी अधिल्लो महिनामा प्रयोग नगरेकोभए चालु राख्ने ।
    - मानिसद्वारा: मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा समथर जमिन भए चिलिङ्ग गर्ने । भिरालो जमिनमा सिकलिङ्ग गर्ने । काटेको भ्रष्टाचार त्यही छाड्ने ।

वि.सं. २०७३

वैशाख

ने.सं. ११३६
Apr-May 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
प्रतबन्ध मुहूर्त: १५ गते । विवाह मुहूर्त: ४, ५, ६, ७, ८, १०, १४ र १५ गते । अन्नप्राशनको साइत: १७, २२, २७ र २९ गते । गृहनिर्माणको साइत: १० र ११ गते ।			सप्तमी १ १३	अष्टमी २ १४	नवमी ३ १५	दशमी ४ १६
एकादशी ५ १७	द्वादशी ६ १८	त्रयोदशी ७ १९	त्रयोदशी ८ २०	चतुर्दशी ९ २१	पूर्णिमा १० २२	बै.कृ.प्रतिपदा ११ २३
द्वितीया १२ २४	तृतीया १३ २५	चतुर्थी १४ २६	पञ्चमी १५ २७	षष्ठी १६ २८	सप्तमी १७ २९	अष्टमी १८ ३०
नवमी १९ १	दशमी २० २	एकादशी २१ ३	द्वादशी २२ ४	त्रयोदशी/चतुर्दशी २३ ५	मातातीर्थ औंसी २४ ६	बै.शु.प्रतिपदा २५ ७
द्वितीया २६ ८	अक्षय तृतीया २७ ९	चतुर्थी २८ १०	पञ्चमी २९ ११	षष्ठी ३० १२	सप्तमी ३१ १३	

कफी खेतीमा बैशाख
महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नयाँ बगैँचामा लागि
- बेना लगाउने ठाउँको रेखाङ्कन गर्ने ।
  - कफीको राम्रो बेना छान्ने ।
  - विरुवा रोप्ने नाप अनुसारको खाडल खन्ने ।
  - मल माटो मिसाई खाडल भर्ने ।
  - टोपे अवस्थाका बेना व्यागमा सार्ने ।
  - नर्सरीको हेरचाह गर्ने ।
  - भोलमल बनाउने र छर्ने ।
- पुरानो बगैँचाको लागि
- सेतो गवारोले आक्रमण गरेको बोटहरु जरेसमेत उखेलेर जलाई दिने ।
  - भोलमल बनाउने र छर्ने ।
  - कम्पोस्ट मल बनाउने ।
  - बोट वरिपरि छापो दिने ।
  - कफी बगैँचाको निरीक्षण गर्ने ।
  - वनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने ।

गुणस्तरीय चिया, अक्सन बजार र चिया उद्योगको रक्षाका लागि १९औं राष्ट्रिय चिया दिवस

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४१
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

चिया विस्तार योजना, मंगलबारे, इलामको मनोरम दृश्य

चिया खेतीमा ज्येष्ठ महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नर्सरी**
- क्लोन्ल:** तराईमा कटिङ्ग रोपण चालु राख्ने। पानीको थोपाको विगारेको सुधार र भ्रारपात सफा राख्ने।
- बीउ:** हरियो मलको बाली छाँट्ने।
- छहारी:** रोग, किरा तथा भ्रारपात नियन्त्रणमा राख्ने।
- रोपण**
- चिया:** रोपण तथा पुनः रोपण पुरा गर्ने।
- छहारी:** महिनाको अन्तसम्मको रोपण पुरा गर्ने।
- काटछाँट:** आवश्यकता हेरी मुल अगुवा हटाउने वा भाँच्नेवा कोपिला हटाउने।
- मलखाद**
- नर्सरी:** विकासशील विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने।
- विकासशील विरुवा:** चिस्यान भएमा विकासशील विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने।
- विकसित विरुवा:** विकसित विरुवामा दोस्रो राजण्डको मल प्रयोग गर्ने। कमजोर तथा ठिँगुरिएको विरुवामा युरिया, डि.ए.पी. तथा एम.आर.पी. (स्प्रेड अफ पोटास)को मिश्रण मलको स्प्रे गर्ने।
- पती टिपाई:** बाँझी हटाई पती टिपाई गर्ने। टेबल मिलाई राख्ने।
- हरियो मल:** आवश्यकता भए गोडमेल गर्ने। विकासशील चियाको विरुवामा छायाको लागि रोपण गरिएको हरियो मलको विरुवालाई आवश्यकता अनुसार छाँट्ने। हरियो विरुवा १५० से.मि. अग्लो भए काट्ने।
- मल्लिचङ्ग:** नयाँ रोपण गरिएको विरुवामा छहारी सिंचाई व्यवस्था तथा मल्लिचङ्ग गर्ने।
- निकास नाला:** निकास नाला निरीक्षण गरि सफा राख्ने। पानीको सतह अध्ययन गर्ने निरीक्षण खाल्डो खन्ने।
- भ्रारपात नियन्त्रण**
- रसायनद्वारा:** आवश्यकता हेरी भ्रारपात नाषक विषादी दोस्रो राजण्ड प्रयोग गर्ने। विकास नालाको किनाराको विषादी प्रयोग नगर्ने।
- मानिसद्वारा:** मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा दोस्रो पटक समथर जमिन भए चिलिङ्ग गर्ने र भिरालो जमिनमा सिकलिङ्ग गर्ने।

वि.सं. २०७३

ज्येष्ठ

ने.सं. १९३६
May-Jun 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
अष्टमी ३० 12	नवमी ३१ 13	नवमी ३२ 14	अन्नप्राशनको साइत: ३, १३ र २४ गते।			अष्टमी ९ 14
नवमी २ 15	दशमी ३ 16	एकादशी ४ 17	द्वादशी ५ 18	त्रयोदशी ६ 19	चतुर्दशी ७ 20	पूर्णिमा ८ 21
ज्ये.कृ.प्रतिपदा ९ 22	द्वितीया १० 23	तृतीया ११ 24	चतुर्थी १२ 25	चतुर्थी/पञ्चमी १३ 26	षष्ठी १४ 27	सप्तमी १५ 28
अष्टमी १६ 29	नवमी १७ 30	दशमी १८ 31	एकादशी १९ June 1	द्वादशी २० 2	त्रयोदशी २१ 3	चतुर्दशी २२ 4
औंसी २३ 5	ज्ये.शु.प्रतिपदा २४ 6	द्वितीया २५ 7	तृतीया/चतुर्थी २६ 8	पञ्चमी २७ 9	षष्ठी २८ 10	सप्तमी २९ 11

कफी खेतीमा ज्येष्ठ महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैँचामा लागि

- टोपे अवस्थामा बेर्ना ब्यागमा सार्ने।
- घुसुवा तथा अर्न्तवाली लगाउने।
- बेर्नाहरूलाई हार्डेनिङ्ग गर्ने।
- भनोलमल बनाउने र छर्ने।
- बनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

पुरानो बगैँचाको लागि

- घुसुवा तथा अर्न्तवाली लगाउने।
- सेतो गवारोले सखाप पारेका बोटहरू जैसमेत उखेलेर जलाई दिने।
- भनोलमल बनाउने र छर्ने।
- कम्पोष्ट मल बनाउने।
- बोट वरिपरि छापो दिने।
- बनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

ललितपुरको तुलादुर्लुङ्गमा सम्पन्न कफीका सिन्दुरे रोग व्यवस्थापन अभियान

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४१
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

चिया विस्तार योजना, रानीपौवा, नुवाकोटको मनोरम दृश्य

चिया खेतीमा आषाढ महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नर्सरी**
  - वलोणल:** पहाडमा कटिङ्ग रोपण चालु राख्ने । पानीको थोपाले विगारेको सुधारने र भारपात सफा राख्ने ।
  - बीउ:** भारपात सफा राख्ने ।
  - छहारी:** भारपात सफा राख्ने ।
- रोपण**
  - चिया:** पहाडमा रोपण गर्ने र अत्याधिक वर्षा भए तराईमा रोपण नगर्ने ।
  - छहारी:** रोपण नगर्ने ।
- काँटछाँट:** आवश्यकता हेरी एक अर्कामा खपिएका वा बटारिएका हाँगा तथा मुल अगुवा हटाउने वा भाँच्ने वा कोपिला हटाउने ।
- मलखाद**
  - नर्सरी:** विकासशील विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने ।
  - विकासशील विरुवा:** कमजोर तथा जिमाहमा भएको रोगी विरुवालाई तरल खाद्य मलको मिश्रण स्प्रे गर्ने ।
  - पत्ती टिपाई:** बाँधी पत्ती हटाई पत्ती टिपाई गर्ने । टेबल मिलाएर राख्ने ।
  - हरियो मल:** आवश्यकता भए गोडमेल गर्ने । विकासशील चियाको विरुवामा छाँयाको लागि रोपण गरिएको हरियो मलको विरुवालाई आवश्यकता अनुसार छाट्ने ।
  - गोडमेल:** भारपात उखेलेर, छहारीमा हाँगा छट्टेर कम्पोष्ट बनाउने, बगैँचा सफा राख्ने ।
  - निकास नाला:** निकास नाला निरीक्षण गरि सफा राख्ने पानीको सतह अध्ययन गर्ने निरीक्षण खाल्डो खन्ने ।
  - भारपात नियन्त्रण**
    - रसायनद्वारा:** आवश्यकता हेरी मौसम विचार गरी भारपात नाषक विषादीको पुनः प्रयोग गर्ने ।
    - मानिसद्वारा:** मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा दोस्रो पटक समथर जमिन भए चलिङ्ग गर्ने र भिरालो जमिनमा सिकलङ्ग गर्ने ।

वि.सं. २०७३

आषाढ

ने.सं. १९३६
June-July 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
विवाह मुहूर्तः २७, २९ र ३० गते । अन्नप्राशनको साइतः १३, २७ र ३० गते ।			दशमी १ 15	एकादशी २ 16	द्वादशी ३ 17	त्रयोदशी ४ 18
चतुर्दशी ५ 19	पूर्णिमा ६ 20	आ.कृ.प्रतिपदा ७ 21	द्वितीया ८ 22	तृतीया ९ 23	चतुर्थी १० 24	पञ्चमी ११ 25
षष्ठी १२ 26	सप्तमी १३ 27	अष्टमी १४ 28	नवमी/दशमी १५ 29	एकादशी १६ 30	द्वादशी १७ July 1	त्रयोदशी १८ 2
चतुर्दशी १९ 3	औंसी २० 4	आ.शु.प्रतिपदा २१ 5	द्वितीया २२ 6	तृतीया २३ 7	चतुर्थी २४ 8	पञ्चमी २५ 9
षष्ठी २६ 10	सप्तमी २७ 11	अष्टमी २८ 12	नवमी २९ 13	दशमी ३० 14	एकादशी ३१ 15	

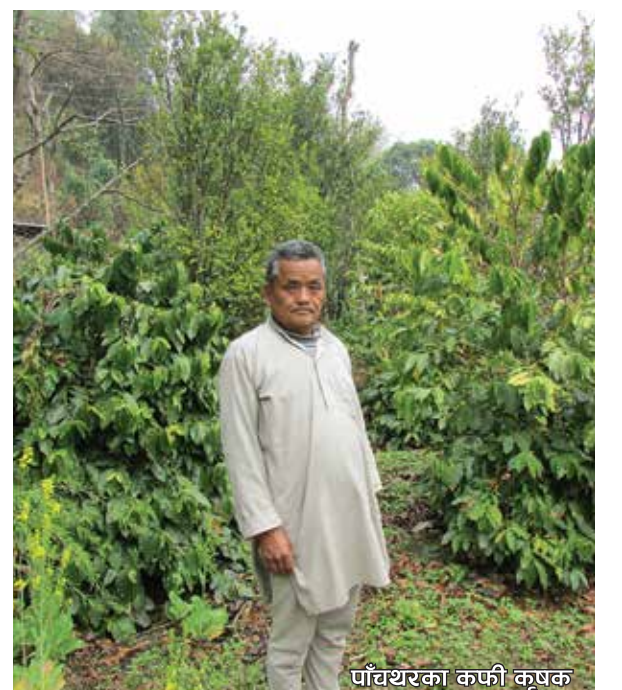
कफी खेतीमा आषाढ महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैँचामा लागि

- पानीको निकासको व्यवस्था गर्ने ।
- साना विरुवालाई टेका लगाउने ।
- कफीको बेना सार्ने ।
- नर्सरीको हेरचाह गर्ने ।
- नर्सरीमा ०.५ प्रतिशतको बोर्डोमिश्रण छर्ने ।
- भोलमल बनाउने ।
- बनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने ।

पुरानो बगैँचाको लागि

- बोर्डोमिश्रण छर्ने ।
- पुराना विरुवा मरेको ठाउँमा नयाँ बेना लगाउने ।
- पानीको निकासको व्यवस्था गर्ने ।
- कम्पोष्ट मल बनाउने ।
- बोट बरिपरि छापो दिने ।
- कफी बगैँचाको निरीक्षण गर्ने ।
- भोलमल बनाउने र छर्ने ।
- बनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने ।

पाँचथरका कफी कृषक

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं ।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४१
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

चिया विस्तार योजना, हिले, धनकुटाको मनोरम दृश्य

चिया खेतीमा श्रावण महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- १) नर्सरी
  - क) वलोनल: तराईको क्षेत्रमा वसन्त ऋतुको रोपण गरिएको कटिङ्गमा ३/४ पाच आई सकेको भए छहारीलाई हल्का पत्ल्याउने। पानीको थोपाले विगारेको सुथार्ने र भारपात सफा राख्ने। पहाडमा नर्सरी राख्न चालु राख्ने।
  - ख) बीउ: हरियो बाली हटाउने।
  - ग) छहारी: भारपात सफा राख्ने।
- २) रोपण
  - क) चिया: पहाडमा रोपण गर्ने र अध्याधिक वर्षा भए तराईमा रोपण नगर्ने।
  - ख) छहारी: अत्याधिक वर्षा भए तराईमा रोपण नगर्ने।
३. काटछाँट: आवश्यकता हेरी एक अर्कोमा बटारिका हाँगा तथा मुल अगुवा हटाउने वा भाँच्ने वा कोपिला हटाउने।
४. मलखाद
  - क) नर्सरी: आवश्यकता हेरी विरुवाहरु कमजोर देखिए विकासशील विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने।
  - ख) विकासशील विरुवा: विकासशील विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने। विरुवाहरु कमजोर देखिए खाद्य तत्व भोलको रुपमा पातद्वारा प्रयोग गर्ने।
  - ग) विकसित विरुवा: कमजोर तथा जिमाहमा भएको विरुवामा युरिया, डि.ए.पी. तथा एम.ओ.पी. (पोटास)को मिश्रण मलाको स्प्रे गर्ने।
५. पती टिपाई: टेबल भन्दा माथि रहेको अनावश्यक भिक्का (Creep) हटाउने र टेबल मिलाएर राख्ने।
६. हरियो मल: आवश्यकता अनुसार छाड्ने तथा गोडमेल गर्ने।
७. गोडमेल: भारपात उखेलेर छहारीमा हाँगा छट्टेर कम्पोस्ट बनाउने, बगैँचा सफा राख्ने।
८. निकास नाला: निकास नाला निरीक्षण गरि सफा राख्ने। पानीको सतह अध्ययन गर्ने निरीक्षण खाल्डो खन्ने।
९. भारपात नियन्त्रण
  - क) रसायनद्वारा: आवश्यकता हेरी भारपात नाषक विषादीको पुनः प्रयोग गर्ने।
  - ख) मानिसद्वारा: मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा समथर जमिन भए चिलिङ्ग गर्ने र भिरालो जमिनमा सिकलिङ्ग गर्ने।

वि.सं. २०७३

श्रावण

ने.सं. १९३६
July-Aug 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
एकादशी ३० पक्का 14	द्वादशी ३१ 15	त्रयोदशी ३२ 16	अन्नप्राशनको साइत: ६ र १४ गते। गृहनिर्माणको साइत: ५ गते बुधबार। व्यापारिक संस्था शुरु गर्ने साइत ५, १० र १५ गते।		द्वादशी ९ हि 16	
त्रयोदशी २ 17	चतुर्दशी ३ 18	गुरु पूर्णिमा ४ पूर्णिमा 19	श्रा.कृ.प्रतिपदा ५ 20	द्वितीया ६ 21	तृतीया ७ 22	चतुर्थी ८ 23
पञ्चमी ९ 24	षष्ठी १० 25	सप्तमी ११ 26	अष्टमी १२ 27	नवमी १३ 28	दशमी १४ 29	एकादशी १५ कामिक 30
द्वादशी/त्रयोदशी १६ 31	चतुर्दशी १७ Aug 1	औंसी १८ औंसी 2	प्रतिपदा १९ 3	द्वितीया २० 4	तृतीया २१ 5	चतुर्थी २२ 6
पञ्चमी २३ नाग पञ्चमी 7	षष्ठी २४ 8	षष्ठी २५ 9	सप्तमी २६ 10	अष्टमी २७ 11	नवमी २८ 12	दशमी २९ 13

कफी खेती श्रावण महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैँचामा लागि

१. नर्सरीको हेरचाह गर्ने।
२. नर्सरीमा ०.५ प्रतिशतको बोर्डोमिश्रण छर्ने।
३. भोलमल बनाउने।
४. वनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

पुरानो बगैँचाको लागि

१. पुराना विरुवा मरेको ठाउँमा नयाँ बेर्ना लगाउने।
२. बोर्डोमिश्रण छर्ने।
३. कम्पोस्ट मल बनाउने।
४. बोट वरिपरि छापो दिने।
५. भारपात गोडमेल गर्ने।
६. छहारीदार रुखहरुको काँटछाँट गर्ने।
७. भोलमल बनाउने र छर्ने।
८. वनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

फिस्कल, इलाममा सम्पन्न चिया तालिमका सहभागीहरू

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४९
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

चिया विस्तार योजना, जसविरे, इलामको मनोरम दृश्य

चिया सेतीमा भाद्र महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- १) नर्सरी
- क) क्लोनल: शरद ऋतुको कटिङ रोपण चालु गर्ने। तराई क्षेत्रमा बसन्त ऋतुको कटिङ प्रशस्त बढी सकेको भए छहारीलाई हल्का पत्ल्याउने। भारपात सफा राख्ने।
- ख) बीउ: नर्सरी सफा राख्ने।
- ग) छहारी: नर्सरी सफा राख्ने।
- २) रोपण
- क) चिया: शरद ऋतुको रोपण र पुन: रोपण चालु गर्ने।
- ख) छहारी: रोपण नगर्ने।
३. काँटछाँट: कनै कार्य नगर्ने।
४. मलखाद
- क) नर्सरी: आवश्यकता हेरी विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने।
- ख) विकासशील विरुवा: विकासशील विरुवामा राखिने मल (YTD) मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने। जिंक र युरियाको स्प्रे गर्ने।
- ग) विकसित विरुवा: कमजोर तथा जिमाहमा भएको विरुवामा दोस्रो राउण्डमा मलको मिश्रण प्रयोग गर्ने। अन्य क्षेत्रमा तेस्रो राउण्डको मल प्रयोग गर्ने र शरद ऋतुको जिंकको प्रयोग गर्ने।
५. पत्ती टिपाई: काँटछाँट तथा गहिरो छाटिएको क्षेत्रमा सतह भनें गरि पत्ती टिपाई गर्ने। काँटछाँट नगरिएको वा हल्का स्किफ गरिएको क्षेत्रमा कडा पत्ती टिपाई गरी बाँझी हटाउने।
६. हरियो मल: आवश्यकता अनुसार छाट्ने तथा गोडमेल गर्ने।
७. मलचिङ्ग: भारपात उखेलेर छहारीको रुबमा हाँगा छाटेर कम्पोस्ट मल बनाउने।
८. विकास नाला: विकास नाला निरीक्षण गरी सफा राख्ने। पानीको सतह अध्ययन गर्ने निरीक्षण खाल्डो खन्ने।
९. भारपात नियन्त्रण
- क) रसायनद्वारा: आवश्यकता हेरी भारपात नाषक विषादी दोस्रो राउण्ड प्रयोग गर्ने। विकास नालाको किनाराको विषादी प्रयोग नगर्ने।
- ख) मानिसद्वारा: मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा समथर जमिन भए चिलिङ्ग गर्ने र भिरालो जमिनमा सिकलिङ्ग गर्ने।

वि.सं. २०७३

भाद्र

ने.सं. १९३६
Aug-Sep 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
अन्नप्राशनको साइत: ६ र २९ गते व्यापारिक संस्था शुरु गर्ने साइत: १८ गते शनिबार			चतुर्दशी १ 17	पूर्णिमा २ 18 पूर्णिमा ३ 18	भा.कृ.प्रतिपदा ३ 19 गाई जात्रा ४ 19	द्वितीया ४ 20 रापाई जात्रा
तृतीया ५ 21	चतुर्थी ६ 22	पञ्चमी ७ 23	सप्तमी ८ 24	अष्टमी ९ 25 श्री कृष्णा जयन्ती गौरापर्व	नवमी १० 26	दशमी ११ 27
एकादशी १२ 28	द्वादशी १३ 29	त्रयोदशी १४ 30	चतुर्दशी १५ 31	औसी १६ 1 पिता सम्माल दिवस पूजादि औशी Sep 1	भा.शु.प्रतिपदा १७ 2	द्वितीया १८ 3 दर खाने दिन
तृतीया १९ 4 हरितालिका तीज	चतुर्थी २० 5 महिलालाई विदा	पञ्चमी २१ 6 ऋषि पञ्चमी	षष्ठी २२ 7 नियामती सेवा दिवस नियामती कर्मचारीलाई विदा	सप्तमी २३ 8 विश्व तथा साक्षरता दिवस विश्व शिक्षा तथा साक्षरता दिवस	अष्टमी २४ 9	नवमी २५ 10
दशमी २६ 11	एकादशी २७ 12 स्मातको दिन	द्वादशी २८ 13 बैशाखको दिन	त्रयोदशी २९ 14 बाल बालिकालाई विदा बाल जात्रा	चतुर्दशी ३० 15 इन्द्र जात्रा उपत्यका विदा	पूर्णिमा ३१ 16 नेपाङ्गचौनाम पर्व पूर्णिमा	

कफी सेतीमा भाद्र महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैँचामा लागि

१. नर्सरीको हेरचाह गर्ने।
२. नर्सरीमा ०.५ प्रतिशतको बोर्दोमिश्रण छर्ने।
३. भोलमल बनाउने।
४. बनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

पुरानो बगैँचाको लागि

१. आवश्यक रुपमा बढी भएका पानी टुसाहरु हटाउने।
२. बोट वरिपरि छापो दिने।
३. छहारीदार रुखहरुको काँटछाँट गर्ने।
४. बगैँचाका ठाउँ ठाउँमा क्रेडल पिट र कुलेसाहरु खन्ने।
५. सबै बोटलाई कम्पोस्ट मल दिने।
६. भोलमल बनाउने र छर्ने।
७. बनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

कफी नर्सरी

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४९
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

चिया विस्तार योजना, लालीखर्क, पाँचथरको मनोरम दृश्य

चिया सेतीमा आश्विन महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नर्सरी
- क) वलोनल: शरद ऋतुको कटिङ्ग रोपण चालु गर्ने । तराई क्षेत्रमा बसन्त ऋतुको कटिङ्ग प्रशस्त बढी सकेको भए छहारीलाई हल्का पल्ल्याउने । भारपात सफा राख्ने ।
- ख) बीउ: जग्गा तयार गरी बीउ छर्न ब्याड तयार गर्ने ।
- ग) छहारी: भारपात सफा राख्ने ।
२. रोपण
- क) चिया: तराई सिंचाई गर्न सक्ने भए रोपण चालु गर्ने ।
- ख) छहारी: रोपण नगर्ने ।
३. काँटछाँट: वसन्त ऋतुमा कटिङ्ग लिन माउ बोटको काँटछाँट गर्न आवश्यकता अनुसार अल्कालाईन वासको प्रयोग गर्ने ।
४. मलखाद
- क) नर्सरी: आवश्यकता हेरी विरुवाहरू कमजोर देखिए तरल खाद्य तत्वको रूपमा प्रयोग गर्ने ।
- ख) विकासशील विरुवा: आवश्यक हेरी विरुवाहरू कमजोर देखिए तरल खाद्य तत्वको रूपमा प्रयोग गर्ने ।
- ग) विकसित विरुवा: कमजोर तथा जिमाहमा भएको विरुवामा दोस्रो राउण्डमा मलको मिश्रण प्रयोग गर्ने । अन्य क्षेत्रमा तेस्रो राउण्डको मल प्रयोग गर्ने र शरद ऋतुको जिंकको प्रयोग गर्ने ।
५. पत्ती टिपाई: अनावश्यक भिक्का (Creep) पत्ती टिपाईको समयमा हटाउने । मध्य काँटछाँट गर्ने क्षेत्रमा माउ पात पत्ती टिपाई गर्ने ।
६. हरियो मल: छाट्ने काम पूरा गर्ने । विकासशील विरुवामा छाट्ने काम गर्ने ।
७. गोडमेल: चिया विरुवाको फेद नछुने गरी सुकेको भारपात मल्लिङ्ग गर्ने ।
८. निकास नाला: कुनै कार्य आवश्यक छैन ।
९. भारपात नियन्त्रण
- क) रसायनद्वारा: आवश्यकता हेरी भारपात नाषक विषादीको पुनः प्रयोग गर्ने ।
- ख) मानिसद्वारा: मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा समथर जमिन भए घिलिङ्ग गर्ने र भिरालो जमिनमा सिकलिङ्ग गर्ने ।

वि.सं. २०७३

आश्विन

ने.सं. १९३६
Sep-Oct 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
पूर्णिमा ३० १६	अन्नप्राशनको साइत : ७ गते शुक्रबार । व्यापारिक संस्था शुरु गर्ने साइत : ३० गते आइतबार । मुठ्ठीलिने साइत : ५, १२, १६ र २८ गते ।					आ.कृ.प्रतिपदा ९ १७
द्वितीया २ १८	तृतीया ३ १९	चतुर्थी ४ २०	पञ्चमी ५ २१	षष्ठी ६ २२	सप्तमी ७ २३	अष्टमी/नवमी ८ २४
दशमी ९ २५	एकादशी १० २६	द्वादशी ११ २७	त्रयोदशी १२ २८	चतुर्दशी १३ २९	औंसी १४ ३०	आ.शु.प्रतिपदा १५ १
द्वितीया १६ २	द्वितीया १७ ३	तृतीया १८ ४	चतुर्थी १९ ५	पञ्चमी २० ६	षष्ठी २१ ७	सप्तमी २२ ८
महाअष्टमी २३ ९	महानवमी २४ १०	विजया दशमी २५ ११	एकादशी २६ १२	द्वादशी २७ १३	त्रयोदशी २८ १४	चतुर्दशी २९ १५

कफी सेती आश्विन महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैँचामा लागि

- नर्सरीको हेरचाह गर्ने ।
  - भोलमल बनाउने ।
- पुरानो बगैँचाको लागि
- सेतो गवारोले आक्रमण गरेको बोटहरू जैरेसमेत उखेलेर जलाई दिने ।
  - कम्पोस्ट मल बनाउने ।
  - बोटवरिपरि छापो दिने ।
  - भारपात गोडमेल गर्ने ।
  - बगैँचाको ठाउँ ठाउँमा ऋडेल पिट र कुलेसाहरू खन्ने ।
  - प्रत्येक वर्ष सबै बोटलाई कम्पोस्ट मल दिने ।
  - भोलमल बनाउने र छर्ने ।
  - बनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने ।

सिन्धुपाल्चोकमा कफी सटिङ्ग गर्दै महिलाहरू ।

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं ।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४१
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

Symbols
of
Quality
from
the top of the
world

चिया खेतीमा कार्तिक महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नर्सरी
  - वलोणल: शरद ऋतुको कटिङ्ग रोपण चालु राख्ने । तराईमा बसन्त ऋतुमा राखेको कटिङ्ग प्रशस्त बढी सकेको भए छहारीलाई हल्का पल्ल्याउने । भ्रारपात सफा राख्ने ।
  - बीउ: काठका टुक्रा, टुटा, नपचेका हरियो मलको काठको भाग हटाई, बीउ छर्ने ब्याड तयार गर्ने । पोलिथिन, धोकी भर्ने र पानी लगाउने । बीउ टिपी सकेको भए तुरुन्त भर्ने ।
  - छहारी: भ्रारपात सफा राख्ने ।
- रोपण
  - चिया: तराई सिंचाई गर्न सक्ने भए शरद ऋतुको रोपण चालु राख्ने । पहाडमा रोपण नगर्ने ।
  - छहारी: रोपण नगर्ने ।
- काँटछाँट : कटिङ्ग लिन माउ बोटको काँटछाँट गर्ने । काँटछाँट पछि आवश्यकता अनुसार अल्कालाइन वासको प्रयोग गर्ने ।
- मलखाद:
  - नर्सरी: आवश्यकता हेरी तरल खाद्य तत्वको प्रयोग गर्ने ।
  - विकासशील विरुवा: आवश्यकता हेरी तरल खाद्य तत्वको प्रयोग गर्ने ।
  - विकसित विरुवा: काँटछाँट गरिएको तथा गहिरो छाटिएको विरुवामा शरद ऋतुको लागि मात माफत जिक्को प्रयोग गर्ने ।
- पत्ती टिपाई: पत्ती टिपाईको समयमा अनावश्यक भिन्का टेबलमा रहन नदिने । माउ पात पत्ती टिपाई गर्ने ।
- हरियो मल: छाट्ने काम पूरा गर्ने । विकासशील विरुवामा छाट्ने काम गर्ने ।
- मल्लिचङ्ग: मल्लिचङ्गको ठाउँमा मल्लिचङ्ग गर्ने ।
- निकास नाला: कुनै कार्य गर्न आवश्यक छैन ।
- भ्रारपात नियन्त्रण
  - रसायनद्वारा: आवश्यकता हेरी भ्रारपात नाषक विषादीको प्रयोग गर्न आवश्यक क्षेत्रमा मात्र प्रयोग गर्ने । भ्रारपात उम्रन अगाडी प्रयोग गरिने भ्रारपात नाषक विषादी प्रयोग गर्ने भए सफा जनिमा प्रयोग गर्ने ।
  - मानिसद्वारा: मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा समथर जमिन भए चिलिङ्ग गर्ने र भिरालो जमिनमा सिकलिङ्ग गर्ने ।

वि.सं. २०७३

कार्तिक

ने.सं. ११३६/३७
Oct-Nov 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
	प्रतिपदा/द्वितीया	तृतीया	चतुर्थी	पञ्चमी	षष्ठी	सप्तमी
	१	२	३	४	५	६
	17	18	19	20	21	22
अष्टमी	नवमी	दशमी	एकादशी	द्वादशी	त्रयोदशी	चतुर्दशी
७	८	९	१०	११	१२	१३
23	24	25	26	27	28	29
औंसी	प्रतिपदा	द्वितीया	तृतीया	चतुर्थी	पञ्चमी	पञ्चमी
१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
30	31	Nov 1	2	3	4	5
षष्ठी	सप्तमी	अष्टमी	नवमी/दशमी	दशमी	एकादशी	त्रयोदशी
२१	२२	२३	२४	२५	२६	२७
6	7	8	9	10	11	12
चतुर्दशी	पूर्णिमा	मा.कृ.प्रतिपदा	अन्नप्राशनको साइत : ४, १२ र १७ गते । गृह निर्माणको साइत : २६ र २७ गते । व्यापारिक संस्था शुरु गर्ने साइत : ४, ११, १७, २६ र २७ गते । मुठ्ठीलिने साइत : ४, ११ र २५ गते			
२८	२९	३०	15			
13	14	15				

कफी खेतीमा कार्तिक महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैंचामा लागि

- नर्सरीको हेरचाह गर्ने ।
- चिसोबाट बचाउन साना विरुवालाई छादन दिने ।
- भोलमल बनाउने र छर्ने ।

पुरानो बगैंचाको लागि

- कम्पोस्ट मल बनाउने ।
- बोट वरिपरि छापो दिने ।
- भ्रारपात गोडमेल गर्ने ।
- कफी बगैंचाको निरीक्षण गर्ने ।
- भोलमल छर्ने ।

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं ।

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४१
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

चिया खेतीमा मसिर
महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- १) नर्सरी
- क) क्लोनल: आवश्यकता अनुसार पानी लगाउने ।
- ख) बीउ: बीउ छर्ने काम चालु राख्ने । आवश्यकता अनुसार पानी लगाउने ।
- ग) छहारी: आवश्यकता हेरी पानी लगाउने ।
२. रोपण
- क) चिया: रोपण नगर्ने ।
- ख) छहारी: रोपण नगर्ने ।
३. काँटछाँट: कटिङ्ग लिन माउ बोटको काँटछाँट गर्ने । काँटछाँट पछि आवश्यकता अनुसार अल्कालाइन बासको प्रयोग गर्ने । पहाडमा काँटछाँट शुरु गर्ने ।
४. मलखाद:
- क) नगरी: काँटछाँट नगरिने क्षेत्रमा एम.ओ.पी. (पोटास) मल खेद्वारा प्रयोग गर्ने ।
५. पत्ती टिपाई: बाँधी पत्ती सबै हटाउने । काँटछाँट नगरिने क्षेत्रमा माउ पात पत्ती टिपाई गरी सक्ने । मध्य काँटछाँट गरिने क्षेत्रमा पत्ती टिपाई कार्य बन्द गरी आराम दिने ।
६. हरियो मल: विकासिल विरुवा छाँट्ने काम गर्ने ।
७. मल्लिङ्ग: नयाँ रोपण गरिएको विरुवाको मल्लिङ्ग गरी सक्ने । मल्लिङ्ग नरहेको ठाउँमा मल्लिङ्ग गर्ने ।
८. निकास नाला: गहिऱ्याउने, ग्रेड मिलाउने र सफा गर्ने काम चाल गर्ने । भिरालो जग्गामा सम उच्च रेखा सर्भे गरी निकास नालाको रेखांकन गर्ने ।
९. भन्सार नियन्त्रण: विषदीको प्रयोग तथा चिलिङ्ग नगर्ने ।
१०. रोग तथा किराको व्यवस्थापन
- क) रोग किरा तथा शुलशुले नाषक विषादी आक्रमण भएको क्षेत्रमा मात्र प्रयोग गर्ने । आवश्यक भए निम तथा सल्फरमा आधारित विषादी पूर्ण रुपमा प्रयोग गर्ने । सिफारिस गरिएको तथा कम अवशेष रहने विषादी प्रयोग गर्नु पर्दछ ।
- ख) रातो माकुरो, शलशुले, रेड सलग् तथा भुप्पा बनाएर बस्ने किराहरू देखिएमा सो क्षेत्रमा मात्र विषादी प्रयोग गर्ने लुपर, रेड स्लग तथा भुप्पा बनाएर बस्ने किराहरू हातले टिपी जम्मा गरी निकास गर्ने र पुतलीलाई "लाईट ट्याप" को प्रयोग गरी नियन्त्रण गर्ने । कालो सड्ने रोग नियन्त्रण गर्न ताबा जन्त्य हुँसी नासक प्रयोग गर्ने ।

वि.सं. २०७३

मंसिर

ने.सं. ११३७
Nov-Dec 2016

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
			अन्नप्राशनको साइत : २४ गते शुक्रवार । गृह निर्माणको साइत : २४ र २९ गते । व्यापारिक संस्था शुरु गर्ने साइत : ९, १०, ११ र २४ गते ।	द्वितीया १ १६	तृतीया २ १७	चतुर्थी ३ १८
षष्ठी ५ २०	सप्तमी ६ २१	अष्टमी ७ २२	नवमी ८ २३	दशमी ९ २४	एकादशी १० २५	द्वादशी ११ २६
त्रयोदशी १२ २७	चतुर्दशी १३ २८	औंसी १४ २९	मा.शु.प्रतिपदा १५ ३०	द्वितीया १६ Dec 1	तृतीया १७ 2	चतुर्थी १८ 3
पञ्चमी १९ 4	षष्ठी २० 5	सप्तमी २१ 6	अष्टमी २२ 7	नवमी २३ 8	दशमी २४ 9	एकादशी २५ 10
द्वादशी २६ 11	त्रयोदशी २७ 12	चतुर्दशी/पूर्णिमा २८ 13	पौ.कृ.प्रतिपदा २९ 14	द्वितीया ३० 15	विवाह मुहूर्त: ९, १०, १५, १६, १८, २३, २४, २७, २८ र २९ गते ।	

कफी खेती मसिर
महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नयाँ बगैँचामा लागि
१. नर्सरीको हेरचाह गर्ने ।
  २. भोलमल बनाउने र छर्ने ।
- पुरानो बगैँचाको लागि
१. पहिला पाकेको चेरीहरू टिप्ने ।
  २. कम्पोस्ट मल बनाउने ।
  ३. भन्सारपात गोडमेल गर्ने ।
  ४. बन्सारपात विषादी बनाउने । आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने ।

चिया अनुसन्धान प्रयोगशाला फिक्कलमा माटो परिक्षण गर्दै ।

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं ।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४१
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

2015 International Tea Forum, Chibi, China को समालाई सम्बोधन गर्दै बोर्डका कार्यकारी निर्देशक शेषकान्त गौतम

चिया खेतीमा पुष

महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- १) नर्सरी
- क) वलोनल: आवश्यकता अनुसार पानी लगाउने ।
- ख) बीउ: बीउ छर्ने काम चालु राख्ने । आवश्यकता अनुसार पानी लगाउने ।
- ग) छहारी: आवश्यकता हेरी पानी लगाउने ।
२. रोपण
- क) चिया: रोपण नगर्ने ।
- ख) छहारी: रोपण नगर्ने ।
३. काँटछाँट
- क) हल्का काँटछाँट: हल्का काँटछाँट सुरु गर्ने ।
- ख) मध्य काँटछाँट: महिनाको मध्यबाट सुरु गर्ने ।
- ग) छाँट्ने: छाँट्ने काम सुरु गर्ने ।
- घ) माउ बोट: कटिङ्ग लिन माउ बोटको काँटछाँट गर्ने ।
४. मलखाद: काँटछाँट नगरिने क्षेत्रमा बाँझी हटाउने ।
५. पती टिपाई: तराईमा काँटछाँट नगरिने क्षेत्रमा एम.ओ.पी. (पोटास) मल स्प्रेद्वारा प्रयोग गर्ने ।
६. हरियो मल: कुनै कार्य गर्ने नगर्ने ।
७. मल्लिङ्ग: विकासशील विरुवामा मल्लिङ्ग गर्ने काम पूरा गर्ने ।
८. निकास नाला: गहिऱ्याउने, ग्रेड मिलाउने र सफा गर्ने काम चालु गर्ने । भिरालो जग्गामा सम उच्च रेखा सर्भे गर्ने र रोपण क्षेत्रमा निकास नालाको रेखांकन गरी नाला खनन सुरु गर्ने ।
९. गजारपात नियन्त्रण: विषादीको प्रयोग तथा चिलिङ्ग नगर्ने ।
१०. रोग तथा किराको व्यवस्थापन
- धमिरा लागेको क्षेत्रमा नियन्त्रण गर्ने । माटोको थुप्रो, मरेको, सुकेको हाँगा हटाई बोर्ड पोष्ट लगाउने । फेदको माटोलाई चलाई विषादी स्प्रे गर्ने । सम्भव भए सिंचाइ गर्ने । रेड स्लग तथा भुष्पा बनाएर बस्ने किराहरु भुईँमा रहेको सुकको पातबाट जम्मा गरी नष्ट गर्ने । रेड स्लग क्याटपिलरको पुतलीलाई बत्तीको पासो थापी नास गर्ने ।

वि.सं. २०७३

पुस

ने.सं. ११३७

Dec 2016/Jan 2017

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
					तृतीया १ 16	चतुर्थी २ 17
पञ्चमी ३ 18	षष्ठी ४ 19	सप्तमी ५ 20	अष्टमी ६ 21	नवमी ७ 22	दशमी ८ 23	एकादशी ९ 24
द्वादशी १० 25	त्रयोदशी ११ 26	त्रयोदशी १२ 27	चतुर्दशी १३ 28	औंसी १४ 29	पौ.शु.प्रतिपदा १५ 30	द्वितीया १६ 31
तृतीया १७ Jan 1	चतुर्थी १८ 2	पञ्चमी १९ 3	षष्ठी २० 4	सप्तमी २१ 5	अष्टमी २२ 6	नवमी/दशमी २३ 7
एकादशी २४ 8	द्वादशी २५ 9	त्रयोदशी २६ 10	चतुर्दशी २७ 11	पूर्णिमा २८ 12	मा.कृ.प्रतिपदा २९ 13	

कफी खेती पुष

महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैंचामा लागि

१. बीउ तयार पार्ने ।
२. चिसोबाट बचाउन साना विरुवालाई छादन दिने ।
३. भोलमल बनाउने र छर्ने ।
४. वनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने ।

पुरानो बगैंचाको लागि

१. पाकेको चेरीहरु टिप्ने ।
२. बोट वरिपरि छापो दिने ।
३. गजारपात गोडमेल गर्ने ।
४. कफी बगैंचाको निरीक्षण गर्ने ।
५. भोलमल छर्ने ।

धनकुटामा सम्पन्न चिया तालिमका सहभागीहरू

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं ।

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४१
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

अर्थोडक्स चिया बनाउने घरेलु प्रविधि

चिया टिप्ने (Plucking)

भबेरै पलाएको दुई वा तीन पात भएको कलिलो मुना (सुइरो) समेतको चियाका पत्तीहरू हातले टिप्ने।

ओइलाउने (Withering)

बगानबाट टिपेर ल्याएको हरियो चियापत्तीलाई राम्रोसँग हावा चले ठाउँमा फिँजाएर राखी पातमा भएको पानीको मात्रा घटाउने। समय र मौसम हेरी ६ देखि २४ घण्टासम्म यसरी ओइलाउन दिएर करीब ५० देखि ६०% सम्म पानीको मात्रा हटाउनुपर्छ।

माइने (Rolling)

राम्रोसँग ओइलाई सकेका करिब २ केजी जति चियाको पातहरूलाई सफा ठाउँमा राखेर हातले माइने। यसो गर्दा पत्तीहरूबाट लससादार रस निस्कन्छ र माइदा माइदै चियाको रंग पनि खैरो खिया जस्तो हुन्छ।

गुम्याउने (Fermentation)

राम्रोसँग माइएको चियालाई प्लाष्टिक थैलोमा हावा नछिर्ने गरी पोको पारेर न्यानो ठाउँमा केही समय राख्ने अनि ४ घण्टासम्म शीतल ठाउँमा गुमिसिन दिने। यसरी गुम्याएर पुरै फर्मन्टेसन भईसके पछि चियामा हल्का खैरो-पहेँलो रंग आउँछ र बास्ना पनि मीठो हुन्छ।

प्याकेजिङ तथा लेबलिङ (Packaging and Labeling)

बजारमा विक्री गर्न लानु भन्दा अगाडि आकर्षक प्याकेटमा प्याकेजिङ गर्ने। ट्रेडमार्क, उत्पादकको नाम, उत्पादन भएको मिति, ग्रेड, चिया बनाएर खाने तरिका जस्ता जानकारीहरू लेखी प्याकेटमा लेबल पनि राख्ने।

ग्रेडिङ (Grading)

राम्रोसँग सुकेपछि ठूलो र मसिनो खालको चिया अलग-अलग गर्न चाल्नाले छानेर ग्रेडिङ गर्ने।

अर्थोडक्स चिया बनाउँदा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू

- गुणस्तरीय चिया बनाउन दुई पात र एक सुइरो मात्र टिपाई गर्नु पर्छ।
- कालो चियामा ओइलाउने समय एकदम महत्वपूर्ण हुन्छ। साधारणतया राम्रो मौसममा ४-६ घण्टामा withering प्रकृया सम्पन्न हुन्छ। तर पानी परेको वा हल्सु लागेको मौसममा २४ घण्टासम्म withering गरिन्छ। राम्रोसँग ओइलाएको चियाका पातहरू नरम हुन्छन् र मुठी पार्दा डल्ला पर्ने हुन्छ।
- माइने कार्य गर्दा सरसफाईमा निकै ध्यानदिनु पर्छ।
- Fermentation कार्य भइरहँदा निकै ध्यान दिनुपर्छ। धेरै बेर गुमिसयो भने चियाको गुणस्तरमा हास आउँछ भने थोरै समय गुमिसए कालो चियामा हुनु पर्ने गुण आउँदैन।
- तयारी चियामा १२% भन्दा बढी आद्रता हुनुहुँदैन। सो भन्दा बढी आद्रता भएमा भण्डारणको बेलामा चियामा दुसी लाग्न सक्छ। तसर्थ, राम्रोसँग सुक्यो कि सुकेन भनेर पनि विशेष ख्याल राख्नु पर्छ।
- उपभोक्ताको स्वाद र माग अनुसार ग्रेडिङ, प्याकेजिङ तथा लेबलिङ गर्नुपर्छ। लेबल नभएको सादा प्लास्टिकमा मात्र प्याकेजिङ गरेको प्याकेटले उपभोक्तालाई आकर्षित गर्दैन।
- चियाले धुवाँ, माछा, भकारो आदी जस्ता वस्तुहरूको गन्ध छिट्टै सोस्ने भएकोले यी सबै प्रकृया छुट्टै कोठामा गर्नुपर्छ। चियाको गुणस्तर कायम गर्न भण्डारण गर्ने कोठामा पनि यस्ता वस्तुहरूको गन्ध नआउने वातावरण बनाउनुपर्छ।
- अन्तर्राष्ट्रिय बजारमा मेसिनले उत्पादन गरेको चियाभन्दा हातले माइने तयार गरेको Hand-Rolled Tea को मूल्य धेरै छ। तसर्थ, सरसफाईमा ध्यान दिई गुणस्तर कायम गरेमा थोरै लगानीमा नै हाते चियाबाट राम्रो मुनाफा आर्जन गर्न सकिन्छ।

चिया खेतीमा माघ महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नर्सरी**
- क) वलोजन:** आगामी नर्सरी राख्न ब्याड बनाउन शुरु गर्ने। शरद ऋतुमा राखिएको नर्सरीमा सिँचाई गर्ने।
- ख) बीउ:** मध्य सममा बीउ छर्ने काम पूरा गर्न आवश्यकता हेरी पानी लगाउने।
- ग) छहारी:** आवश्यकता हेरी पानी लगाउने।
- २. रोपण**
- क) चिया:** रोपण नगर्ने।
- ख) छहारी:** रोपण नगर्ने।
- ३. काँटछाँट**
- क) विकासशील चिया:** फ्रेम बनाउने काँटछाँट चालु गर्ने।
- ख) विकसित चिया:**
  - १) मध्य तथा उचाई घटाउने काँटछाँट: मध्य सम्ममा पूरा गर्ने। काटिएको ठाउँमा बोर्डो पेष्ट लगाउने।
  - २) हल्का काँटछाँट: मध्य सम्ममा पूरा गर्ने।
  - ३) गहिरो छाट्ने: मध्य सम्ममा पूरा गर्ने।
  - ४) मध्य छाट्ने: मध्य सम्ममा पूरा गर्ने।
  - ५) हल्का तथा लेभल मिलाउने छाट्ने: अन्त सम्ममा पूरा गर्ने।
- ग) माउ बोट:** वसन्त ऋतुमा कटिङ लिन माउ बोटको काँटछाँट गर्ने।
- घ) सफा गर्ने:** काँटछाँट गरिएको क्षेत्रमा परेका, रोगी र भौचिएका हाँगाहरू हटाउने।
- ङ) अल्फाकाईन वास:** आवश्यकता भए अल्कालाइन वासको प्रयोग गर्ने।
- ४. मलखाद:** काँटछाँट नगरिने क्षेत्रमा एम.ओ.पी. (पोटास) मल स्प्रेद्वारा प्रयोग गर्ने।
- ५. पत्ती टिपाई:** काँटछाँट नगरिने क्षेत्रमा बाँझी हटाउने।
- ६. हरियो मल:** कुनै कार्य गर्ने नगर्ने।
- ७. मलचिङ्ग:** आवश्यकता हेरी मलचिङ्ग गर्ने।
- ८. निकास नाला:** गहिँयाउने, ग्रेड मिलाउने र सफा गर्ने काम चालु गर्ने। फिन्ड निकास नालासम्म जग्गामा १०० से.मि. र सम उच्च रेखामा ४५ से.मि. गहिरो हुनु आवश्यक छ।
- ९. कठारपात नियन्त्रण:**
- क) रसायनद्वारा:** विषादीको प्रयोग नगर्ने।
- ख) मानिसद्वारा:** भारपात नसुकेको ठाउँमा चिलिङ्ग गर्ने। उनिज तथा अन्य भारपात उखेल्ने।

वि.सं. २०७३ माघ							ने.सं. १९३७
Jan-Feb 2017							
आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY	
अन्नप्राशनको साइत : २१, २४ र २७ गते। गृह प्रवेशको साइत : १०, २० र २४ गते। व्यापारिक संस्था शुरु गर्ने साइत : ५, १०, २०, २१ र २४ गते।			व्रतबन्ध मुहूर्ता: १६ गते। विवाह मुहूर्ता: ३, ४, ९, ११, १९, २०, २३ र २४ गते।			द्वितीया ९ माघी पर्व/माघ संक्रान्ति १४	
तृतीया २ 15	चतुर्थी ३ 16	पञ्चमी ४ 17	षष्ठी ५ 18	सप्तमी ६ 19	अष्टमी ७ 20	नवमी ८ 21	
दशमी ९ 22	एकादशी १० 23	द्वादशी ११ 24	त्रयोदशी १२ 25	चतुर्दशी १३ 26	औंसी १४ 27	मा.शु.प्रतिपदा १५ 28	
द्वितीया १६ शहिद दिवस २९	तृतीया १७ 30	चतुर्थी १८ 31	पञ्चमी १९ Feb 1	षष्ठी २० 2	सप्तमी २१ 3	अष्टमी २२ 4	
नवमी २३ 5	दशमी २४ 6	एकादशी २५ 7	द्वादशी २६ 8	त्रयोदशी २७ 9	पुर्णिमा २८ 10	फा.शु.प्रतिपदा २९ 11	

कफी खेतीमा माघ महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैँचामा लागि

- विउ नर्सरीमा रोप्ने।
- चिसोबाट बचाउन साना विरुवालाई छादन दिने।
- भोलमल बनाउने र छर्ने।
- वनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

पुरानो बगैँचाको लागि

- पाकेको चेरीहरू टिप्ने।
- कम्पोस्ट मल बनाउने।
- बोट वरिपरि छापो दिने।

हिले, धनकुडामा रहेको नर्सरी अनुगमन गर्दै।

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४९
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

कफी नर्सरी देखि कपसम्मको जानकारी

- बीज लाइनमा रोप्ने
- ४० देखि ६० दिनमा उम्रन्छ। टोपे अवस्थामा प्लाष्टिक बैलामा सार्ने।
- नर्सरीमा १२ देखि १५ महिना
- छहारी भएको ठाउँमा २ मिटरको फरकमा विहवा सार्ने
- तीन वर्ष भित्र कफीको फूल फुल्छ।
- काँचो कफी चेरी
- रातो पाकेको दाना मात्र टिप्ने
- पाकेको मात्र केलाउने
- टिपेको २४ घण्टा भित्र पल्पिड गर्ने
- बोका र विग्रेको छान्ने
- २४ देखि ४८ घण्टा फर्मेन्टेसन गर्ने
- सफा पानीले धोएको पाचंभण्ट जालीमा सुकाउने
- हल्लिङ गरेर ग्रिन बिन तयार गर्ने
- ग्रिन बिन भुट्ने
- भुटेको कफी पिच्ने
- पिचेको धुनो कफी छानेर दूध, चिनी मिसाई पिउने

चिया खेतीमा फागुन महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- नर्सरी**
  - क) **वलोनल:** नर्सरी राख्न ब्याड बनाउन कार्य गर्ने र पालिथिन धोकी भर्न सुरु आगामी नर्सरी राख्न ब्याड बनाउन सुरु गर्ने। शरद ऋतुमा राखिएको नर्सरीमा सिंचाई गर्ने।
  - ख) **बीउ:** मध्य सम्ममा बीउ छर्ने काम पूरा गर्न आवश्यकता हेरी पानी लगाउने।
  - ग) **छहारी:** आवश्यकता हेरी पानी लगाउने।
- रोपण**
  - क) **चिया:** रोपण नगर्ने।
  - ख) **छहारी:** रोपण नगर्ने।
- काँटछाँट**
  - क) **हल्का काँटछाँट:** फ्रेम बनाउने काँटछाँट पुरा गर्ने।
  - ख) **माउ बोट:** कटिङ्ग लिन माउ बोटको काँटछाँट पुरा गर्ने।
  - ग) **अल्कालाईन वास:** आवश्यकता भए अल्कालाईन वासको प्रयोग गर्ने।
- मलखाद वा सिंचाई:**
  - क) **विकासित तथा विकासशील विरुवा:** प्रशस्त पानी परेको भए वा सिंचाईको व्यवस्था भए काँटछाँट नगरिएको, हल्का मिलाउने छोटिको तथा विकासशील चियाको विरुवामा मल लगाउने। सुख्खा लागेको भए एम.ओ.पी. (पोटास) मलको स्प्रे चालु राख्ने।
- पत्ती टिपाई:** काँटछाँट नगरिएको तथा लेभल मिलाएर छाटेको क्षेत्रमा पत्ती पलाई सकेको भए एक राउण्ड पत्ती टिपाई गर्ने र बाँझी हटाउने।
- हरियो मल:** कनै कार्य गर्न नपर्ने।
- मल्लिङ्ग:** आवश्यकता हेरी मल्लिङ्ग गर्ने।
- निकास नाला:** गहिच्याउने, ग्रेड मिलाउने र सफा गर्ने काम चालु गर्ने।
- भारपात नियन्त्रण:**
  - क) **रसायनद्वारा:** विषादीको प्रयोग नगर्ने।
  - ख) **मानिसद्वारा:** भारपात नसुकोको ठाउँमा चिलिङ्ग गर्ने। उमिऊ तथा अन्य भारपात उखेल्ने।

वि.सं. २०७३ फागुन ने.सं. ११३७ Feb-Mar 2017						
आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
द्वितीया १ 12	तृतीया २ 13	चतुर्थी ३ 14	पञ्चमी ४ 15	पञ्चमी ५ 16	षष्ठी ६ 17	सप्तमी ७ 18
अष्टमी ८ 19	नवमी ९ 20	दशमी १० 21	एकादशी ११ 22	द्वादशी १२ 23	त्रयोदशी १३ 24	चतुर्दशी १४ 25
औंसी १५ 26	फा.शु.प्रतिपदा १६ 27	द्वितीया १७ 28	तृतीया १८ Mar 1	चतुर्थी १९ 2	पञ्चमी २० 3	षष्ठी २१ 4
सप्तमी/अष्टमी २२ 5	नवमी २३ 6	दशमी २४ 7	एकादशी २५ 8	द्वादशी २६ 9	त्रयोदशी २७ 10	चतुर्दशी २८ 11
पूर्णिमा २९ 12	चै.कृ.प्रतिपदा ३० 13	अन्नप्राशनको साइत : ४ र १३ गते। गृह निर्माणको साइत : २६ गते विहीबार। गृह प्रवेशको साइत : १२ गते विहीबार। व्यापारिक संस्था शुरु गर्ने साइत : ५, ८ र २६ गते।				
					विवाह मुहूर्ता: ३, ७, १२, १७, २१, २९ र ३० गते।	

कफी खेतीमा फागुन महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैँचाका लागि

- कलिला बेर्नालाई सिंचाई गर्ने।
- नर्सरीको हेरचाह गर्ने।
- कम्पोस्ट मल बनाउने।
- बोट बरिपरि छापो दिने।
- नर्सरीमा ०.५ प्रतिशतको बोर्डोमिश्रण छर्ने।
- भोलमोल बनाउने र छर्ने।
- वनस्पति विषादी बनाउने र आवश्यक अनुसार प्रयोग गर्ने।

पुरानो बगैँचाको लागि

- कम्पोस्ट मल बनाउने।
- पाकेका चेरीहरू टिप्ने।
- बोट बरिपरि छापो दिने।
- कफी बगैँचाको निरीक्षण गर्ने।
- सेतो गवारो व्यवस्थापनको लागि मुख्य काण्ड खश्रो बोराले सफा गर्ने।
- माटोको अवस्था विपरीतको छ भने वर्षमा एकपटक घुत्ताको प्रयोग गर्ने।
- सिधा माथि बढेको हाँगाको टुप्पा हटाउने।
- बोट बरिपरि छापो दिने।
- फल टिपिसकेपछि बोटको काँटछाँट गर्ने।

इन्डोनेसिया भ्रमणमा सहभागीहरू

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं।

राष्ट्रिय चिया तथा कफी विकास बोर्ड

NATIONAL TEA & COFFEE DEVELOPMENT BOARD

नयाँ बानेश्वर, काठमाडौं, फोन: ०१-४४९९७८६, ४४९५७९२, फ्याक्स नं. ०१-४४९७४९
E-mail: ntcdbboard@wlink.com.np, Website: www.teacoffee.gov.np

चिया विस्तार योजना, फिक्कला, इलामको अनुसन्धान प्लट

चिया खेतीमा चैत्र

महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

- १) नर्सरी
- क) कालोनाल: आवश्यकता अनुसार सिंचाई गर्ने । श्रावण देखि राख्न नर्सरी तयार गरी मल्व गर्ने ।
- ख) बीउ: सुख्खा मौसम सकिनेको भए मल्व हटाउने र आवश्यकता अनुसार सिंचाई गर्ने ।
- ग) छहारी: बीउ रोपण कार्य पुरा गर्ने र आवश्यकता अनुसार सिंचाई गर्ने ।
२. रोपण
- क) चिया: रोपण नगर्ने ।
- ख) छहारी: रोपण नगर्ने ।
३. काँटछाँट: कुनै पनि काँटछाँटको कार्य नगर्ने ।
४. मलखाद:
- क) नर्सरी: विरुवाहरू नबढेको देखिएमा स्प्रेद्वारा खाद्य तत्वको प्रयोग गर्ने ।
- ख) विकासशील विरुवा: चिस्यान भएमा (विकासशील विरुवामा राखिने मल YTD मिश्रणको प्रयोग चालु राख्ने ।
- ग) विकसित विरुवा: मध्य कटाई गरेको क्षेत्र छाडि अन्य क्षेत्रमा रसायनिक मलकोप्रयोग पुरा गर्ने । काँटछाँट नगरिएको क्षेत्रमा बाँधी हटाइ छोटो रोपणको राउण्डमा पत्ती टिपाई गर्ने । काँटछाँट जिङ्ग स्प्रे गर्ने । नगरिएको क्षेत्रमा पहिलो फलसको अन्त्यमा एक पात बढ्न दिने ।
५. पत्ती टिपाई: काँटछाँट गरिएको क्षेत्रमा टिपिङ्ग (फुट लगाएर) गर्ने । र अन्य क्षेत्रका टिपमाई गर्ने । काँटछाँट नगरिएको क्षेत्रमा बाँधी हटाई छोटो रोपणको राउण्डमा पत्ती टिपाई गर्ने । काँटछाँट नगरिएको क्षेत्रमा पहिलो फलस अन्त्यमा एक पात बढ्न दिने ।
६. हरियो मल: चिस्यान भएमा रोपण सुरु गर्ने माटोमा खाद्य तत्वको मात्रा कम भएको तथा भिरालो क्षेत्रमा प्रत्येक लाइनमा हरियो मलको विरुवा रोपण गर्ने । चियाको विरुवा रोपण गर्ने क्षेत्रमा पुनः रोपणको लागि रोपिएका दुई वर्षे हरिया मलको विरुवाहरू काट्ने ।
७. मल्लिचङ्ग: नयाँ रोपण गरिएको विरुवामा मल्लिचङ्ग गर्ने । विकासशील विरुवामा आवश्यक भए पुनः मल्लिचङ्ग गर्ने ।
८. नििकास नाला: गहिच्याउने, ग्रेड मिलाउने र सफा गर्ने काम चालु गर्ने ।
९. भारपात नियन्त्रण
- क) रसायनद्वारा: सफा तथा चिलिङ्ग गरेको माटोमा चिस्यान भएको क्षेत्रमा भारपात उम्रन अगाडि प्रयोग गरिने भारपात नाषक विषादी प्रयोग गर्ने करिब १४ से.मी. अग्लो भएको भारपातमा भारपात उम्रेपछि प्रयोग गरिने भारपात नाषक विषादी प्रयोग गर्ने ।
- ख) मानिसद्वारा: मानिसद्वारा गोडमेल गर्ने गरिएको क्षेत्रमा समथर जमिन चिलिङ्ग गर्ने र भिरालो जमिनमा सिकलिङ्ग गर्ने ।

वि.सं. २०७३

चैत्र

ने.सं. १९३७
Mar-Apr 2017

आइतबार SUNDAY	सोमबार MONDAY	मंगलबार TUESDAY	बुधबार WEDNESDAY	बिहीबार THURSDAY	शुक्रबार FRIDAY	शनिबार SATURDAY
व्रतबनध मुहूर्तः १६, १७ र २४ गते ।		द्वितीया १ 14	तृतीया २ 15	चतुर्थी ३ 16	पञ्चमी ४ 17	षष्ठी ५ 18
सप्तमी ६ 19	अष्टमी ७ 20	अष्टमी ८ 21	नवमी ९ 22	दशमी १० 23	एकादशी ११ 24	द्वादशी १२ 25
त्रयोदशी १३ 26	चतुर्दशी १४ 27	औंसी १५ 28	चै.शु.प्रतिपदा/द्वितीया १६ 29	तृतीया १७ 30	चतुर्थी १८ 31	पञ्चमी १९ Apr 1
षष्ठी २० 2	सप्तमी २१ 3	अष्टमी २२ 4	नवमी २३ 5	दशमी २४ 6	एकादशी २५ 7	द्वादशी २६ 8
त्रयोदशी २७ 9	चतुर्दशी २८ 10	पूर्णिमा २९ 11	वै.कृ.प्रतिपदा ३० 12	द्वितीया ३१ 13	अन्नप्राशनको साइत : १७ गते विहीबार । व्यापारिक संस्था सुरु गर्ने साइत: १७, १९ र २० गते ।	

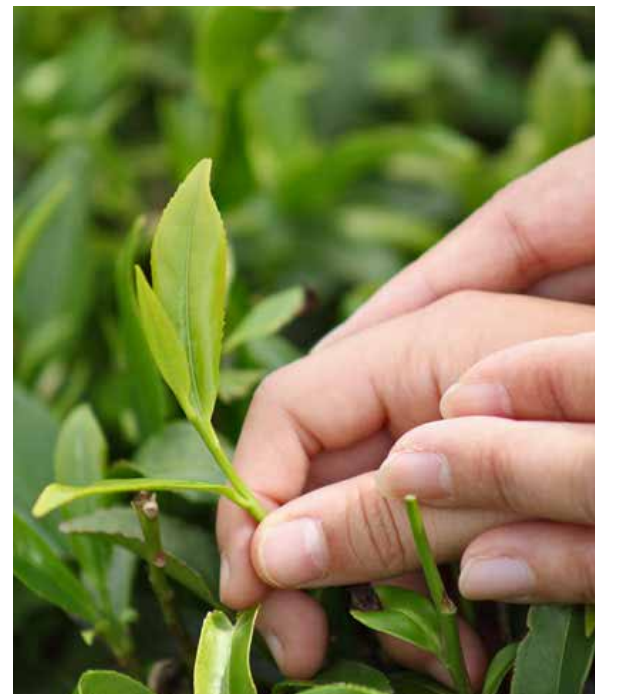

कफी खेती चैत्र

महिनामा गर्नुपर्ने कार्यहरू

नयाँ बगैचामा लागि

१. नर्सरीको लागि प्लाष्टिक थैलामा माटो भर्ने ।
  २. छहारीदार रुखहरू लगाउने ।
  ३. नर्सरीको हेरचाह गर्ने ।
  ४. सबै बोटलाई कम्पोस्ट मल दिने ।
  ५. भोलमल बनाउने र छर्ने ।
- पुरानो बगैचाको लागि
१. कफिको अन्तिम टिपाई गर्ने ।
  २. राम्रो चेरीहरूको छनोट गर्ने ।
  ३. फेलिचङ्ग गर्ने ।
  ४. पार्चमेन्ट सिकाउने ।
  ५. अस्थायी छहरा दिने विरुवा लगाउन कम्पोस्ट मल बनाउने ।
  ६. प्रत्येक वर्ष सबै मलाई कम्पोस्ट मल दिने ।
  ७. बोट वरिपरि छापो दिने ।
  ८. फल टिपिसकेपछि बोटलाई काँटछाँट गर्ने ।
  ९. कफि बगैचाको निरीक्षण गर्ने ।
  १०. भोलमल बनाउने र छर्ने ।

चिया र कफी निर्यात गरौं, बैदेशिक मुद्रा आर्जन गरौं ।